

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну

Повна назва навчальної дисципліни	Фізична терапія при травмі, політравмі
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	Навчально-науковий медичний інститут. Кафедра фізичної терапії, ерготерапії та спортивної медицини
Розробник(и)	Єжова Ольга Олександрівна, Бадіон Юрій Олексійович
Рівень вищої освіти	Другий рівень вищої освіти, НРК – 7 рівень, QF-LLL – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл
Семестр вивчення навчальної дисципліни	18 тижнів протягом 1-го семестру
Обсяг навчальної дисципліни	Обсяг становить 5 кред. ЄКТС, 150 год. Для денної форми навчання 56 год. становить контактна робота з викладачем (8 год. лекцій, 48 год. практичних занять), 94 год. становить самостійна робота.
Мова викладання	Українська

2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі

Статус дисципліни	Обов'язкова навчальна дисципліна для освітньої програми "Фізична терапія"
Передумови для вивчення дисципліни	Передумови для вивчення відсутні
Додаткові умови	Додаткові умови відсутні
Обмеження	Обмеження відсутні

3. Мета навчальної дисципліни

формування визначених освітньо-професійною програмою загальних та фахових компетентностей, зокрема здатності обстежувати та проводити фізичну терапію осіб різних вікових, нозологічних та професійних груп із складною прогресуючою та мультисистемною патологією, надавати першу медичну (долікарську) допомогу за умов надзвичайних ситуацій та військових дій

4. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1. Рання реабілітація при травмах

Тема 1 Поняття про травму, політравму.

Загальне поняття про травму, політравму. Травмуючі чинники. Класифікація політравми. Види, форми, ступені тяжкості, методи відновного лікування травматичної хвороби. Періоди перебігу політравми. Реабілітаційні періоди. Реабілітаційні маршрути. Оцінювання важкості пошкодження та стану пацієнта. Шкали ISS, NISS (Injury Severity Score) – для оцінки важкості пошкодження, ком Глазго та APACHE II, SAPS – для оцінки важкості стану. Засоби діагностики. Засоби фізичної терапії. Оцінка результатів реабілітації.

Тема 2 Загальні принципи і алгоритми клінічного реабілітаційного менеджменту

Загальні принципи застосування та оцінювання заходів фізичної терапії при політравмі. Етапи КРМ. Алгоритм проведення реабілітаційного обстеження. Цінності пацієнта. Моделі поведінки під час КРМ. Людність і емпатія фізичного терапевта. Впровадження МКФ як клінічного інструменту реабілітації. Національний класифікатор 30:2022. Класифікатор медичних інтервенцій НК 026:2021.

Тема 3 Фізична терапія при переломах

Поняття перелом, визначення, локалізація переломів, класифікація переломів, поширені ускладнення та наслідки ранньої реабілітації. Патолофізіологія загоєння кісток. Завдання ранньої реабілітації пацієнтів з переломами в умовах катастроф і конфліктів. ФТ при відновленні та вторинних ускладненнях переломів. Реабілітаційний маршрут при складних скелетних травмах

Тема 4 Фізична терапія при опіках

Загальне уявлення про опіки. Типи опіків. Класифікація опіків. Патолофізіологія опіків. Профілактика опіків. Ускладнення після опіків: системні та місцеві. Огляд опіків. Реабілітація у гострому реабілітаційному періоді. Червоні прапорці при опіках. ФТ у довготривалому реабілітаційному періоді. Реабілітаційний маршрут при опіках

Тема 5 Фізична терапія при травмі спинного мозку

Фізична терапія при травмі спинного мозку. Поняття «травма спинного мозку». Етіологія та епідеміологія травми. Клінічна картина. КРМ при травмах спинного мозку. Завдання терапії в гострій фазі, на стадії реабілітації від підгострої до хронічної. Клінічні настанови щодо ФТ при травмі спинного мозку. Реабілітаційний маршрут при травмах спинного мозку.

Тема 6 Фізична терапія при набутій травмі головного мозку

Класифікація. Травматичне ушкодження головного мозку. Причини травматичного ушкодження головного мозку – падіння та дорожньо-транспортні пригоди (ДТП). Патолофізіологія закритої та відкритої травми. Клінічні прояви травми головного мозку. Діагностичні процедури при травмах головного мозку. Клінічний реабілітаційний менеджмент при травмах головного мозку. Завдання ранньої реабілітації. Основні ускладнення у разі травми головного мозку. Клінічні настанови щодо ФТ при травмі головного мозку. Базовий план реабілітації та виписки хворого з травмою головного мозку. Реабілітаційний маршрут при травмах головного мозку

<p>Тема 7 Фізична терапія при ураженні периферичних нервів.</p> <p>Патофізіологія та клінічна картина при ураженні периферичних нервів. Механізми травми. Класифікація уражень периферичних нервів. Клінічний реабілітаційний менеджмент при ураженні периферичних нервів. Оцінювання. Рання реабілітація при ураженні периферичних нервів. Ускладнення у разі ураження периферичних нервів. Ортезування</p>
<p>Тема 8 Фізична терапія при ампутаціях кінцівок</p> <p>Догляд за куксою</p>
<p>Модуль 2. Домедична допомога при травмах і пораненнях</p>
<p>Тема 9 Перша домедична допомога при травмах і пораненнях</p> <p>Особливості першої домедичної допомоги під час бойових дій. Минно-вибухові та вогнепальні поранення. Склад військової аптечки ІФАК. Алгоритм первинного та вторинного огляду постраждалого. Алгоритм огляду пораненого MARCH. Відновлення прохідності дихальних шляхів. Перша домедична допомога при кровотечах. Перша домедична допомога при термічних ушкодженнях. Перша домедична допомога при травматичних ушкодженнях.</p>

5. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни

Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:

РН1	демонструвати навички самостійного проведення опитування (суб'єктивне обстеження) та об'єктивного обстеження пацієнта з травмою, політравмою
РН2	аналізувати та оцінювати дані обстеження пацієнта з травмою, політравмою для встановлення порушень функції, активності та участі у категоріях МКФ та прогнозування результатів фізичної терапії
РН3	встановлювати цілі втручання і формулювати їх у SMART форматі для реалізації потреб пацієнта/клієнта
РН4	розробляти програму фізичної терапії з врахуванням показів і протипоказів, самостійно обговорювати та пояснювати її, проводити інструктаж і навчання пацієнтів, членів їх родин, доглядачів
РН5	самостійно проводити фізичну терапію пацієнтів з травмою, політравмою відповідно до норм і вимог професійної етики
РН6	самостійно надавати долікарську допомогу при невідкладних станах в умовах військового часу; обирати методи та засоби збереження життя

6. Роль навчальної дисципліни у досягненні програмних результатів

Програмні результати навчання, досягнення яких забезпечує навчальна дисципліна.

Для спеціальності 227 Терапія та реабілітація:

ПР3	Проводити фізичну терапію пацієнтів/клієнтів різного віку зі складними патологічними процесами та порушеннями
ПР6	Визначати рівень психомоторного та фізичного розвитку людини, її фізичний стан, виконувати об'єктивне обстеження пацієнтів/клієнтів різних нозологічних груп та при складній прогресуючій і мультисистемній патології, використовуючи відповідний інструментарій

ПР8	Прогнозувати результати фізичної терапії пацієнтів/клієнтів різних нозологічних груп та при складній прогресуючій та мультисистемній патології
ПР9	Встановлювати цілі втручання
ПР19	Надавати долікарську допомогу при невідкладних станах в умовах військового часу; вибирати методи та засоби збереження життя

7. Роль освітнього компонента у формуванні соціальних навичок

Загальні компетентності та соціальні навички, формування яких забезпечує навчальна дисципліна:

СН1	Здатність працювати автономно
СН2	Здатність аналізувати, оцінювати та об'єктивно інтерпретувати інформацію, робити обґрунтовані судження та вирішувати складні проблеми шляхом логічного обґрунтування та прийняття рішень на основі доказів (критичне мислення)
СН3	Здатність бути критичним і самокритичним.
СН4	Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.
СН5	Здатність до міжособистісної взаємодії.
СН6	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

8. Види навчальних занять

Тема 1. Поняття про травму, політравму.
Лк1 "Поняття про травму, політравму." (денна) Інструктаж з техніки безпеки. Регламент курсу. Освітній ресурс Фізіопедія. Освітня платформа Фізіоплюс. Реєстрація на освітній платформі. Загальне поняття про травму, політравму. Травмуючі чинники. Класифікація політравми. Види, форми, ступені тяжкості, методи відновного лікування травматичної хвороби. Періоди перебігу політравми. Реабілітаційні періоди. Реабілітаційні маршрути. Етапи КРМ. Алгоритм проведення реабілітаційного обстеження Загальні принципи оцінювання та рекомендації щодо заходів фізичної терапії при політравмі Оцінювання важкості пошкодження та стану пацієнта. МКФ як клінічний інструмент реабілітації
Пр1 "Поняття про травму, політравму." (денна) Загальне поняття про травму, політравму. Травмуючі чинники. Класифікація політравми. Види, форми, ступені тяжкості, методи відновного лікування травматичної хвороби. Періоди перебігу політравми. Реабілітаційні періоди. МКФ як клінічний інструмент реабілітації. Передбачені навчальні активності: опитування, обговорення і обмін думками, аналіз клінічних випадків у контексті травмуючих чинників і видів ушкодження

Пр2 "Оцінювання важкості пошкодження та стану пацієнта." (денна)

Етапи КРМ. Алгоритм проведення реабілітаційного обстеження Загальні принципи оцінювання та рекомендації щодо заходів фізичної терапії при політравмі Оцінювання важкості пошкодження та стану пацієнта. Передбачені навчальні активності: опитування, обговорення і обмін думками, інтерактивні вправи на збір анамнезу, застосування шкали NISS, шкали ком Глазго

Тема 2. Загальні принципи і алгоритми клінічного реабілітаційного менеджменту

Пр3 "Взаємодія з пацієнтом на етапах КРМ" (денна)

Цінності пацієнта. Моделі поведінки під час КРМ. Людяність і емпатія фізичного терапевта. Робота у навчальній лабораторії передбачає рефлексію власного досвіду, інтерактивні вправи на відпрацювання навичок взаємодії із пацієнтами на етапах КРМ, обговорення

Пр4 "Алгоритм проведення реабілітаційного обстеження" (денна)

Практична робота проводиться у симуляційній лабораторії з використанням медичного та реабілітаційного обладнання. Передбачено інтерактивні вправи з обговоренням і обміном думками.

Тема 3. Фізична терапія при переломах

Лк2 "Фізична терапія при переломах і опіках" (денна)

Поняття перелом, визначення, локалізація переломів, класифікація переломів, поширені ускладнення та наслідки ранньої реабілітації. Патофізіологія загоєння кісток. Завдання ранньої реабілітації пацієнтів з переломами в умовах катастроф і конфліктів. ФТ при відновленні та вторинних ускладненнях переломів. Реабілітаційний маршрут при складних скелетних травмах. Загальне уявлення про опіки. Типи опіків. Класифікація опіків. Патофізіологія опіків. Профілактика опіків. Ускладнення після опіків: системні та місцеві. Огляд опіків. Невідкладна медична допомога при опіках. Реабілітація у гострому стані. Червоні прапорці при опіках. ФТ у довготривалому реабілітаційному періоді. Втручання

Пр5 "Фізична терапія при переломах" (денна)

Класифікація переломів. Можливі ускладнення. Завдання ранньої реабілітації пацієнтів з переломами в умовах катастроф і конфліктів. Суб'єктивне та об'єктивне оцінювання. Обстеження пацієнтів з переломами: опитування, спостереження, дослідження функціональної системи, тестування. Планування і постановка цілей у SMART форматі. Передбачено навчальні активності: опитування, обмін думками, інтерактивні вправи на збір анамнезу і постановку цілей

Пр6 "Фізична терапія при переломах" (денна)

Симуляційний сценарій «Перелом кісток гомілки» проводиться у симуляційній лабораторії з використанням медичного та реабілітаційного обладнання на стандартизованому пацієнті. Передбачено навчальні активності: інтерактивні вправи на постановку цілей і реабілітацію пацієнта за кейсом (пасивна мобілізація м'яких тканин, терапевтичні вправи). Тестування

<p>Пр7 "Фізична терапія при переломах" (денна)</p> <p>Симуляційний сценарій «Перелом ключиці» проводиться у симуляційній лабораторії з використанням медичного та реабілітаційного обладнання на стандартизованому пацієнті. Передбачено навчальні активності: інтерактивні вправи на постановку цілей і реабілітацію пацієнта (терапевтичні вправи за реабілітаційними періодами).</p>
<p>Тема 4. Фізична терапія при опіках</p>
<p>Пр8 "Аналіз кейсів при опіках" (денна)</p> <p>Симуляційний сценарій «Опіки обличчя, шиї, тулуба та рук після пожежі» проводиться у симуляційній лабораторії з використанням медичного та реабілітаційного обладнання на стандартизованому пацієнті</p>
<p>Пр9 "Фізична терапія при опіках" (денна)</p> <p>Симуляційний сценарій «Опіки обох нижніх кінцівок» проводиться у симуляційній лабораторії з використанням медичного та реабілітаційного обладнання на стандартизованому пацієнті. Тестування</p>
<p>Тема 5. Фізична терапія при травмі спинного мозку</p>
<p>Лк3 "Фізична терапія при травмі спинного мозку" (денна)</p> <p>Поняття «травма спинного мозку». Етіологія та епідеміологія травми. Клінічна картина. Діагностичні процедури при травмах спинного мозку. Клінічний реабілітаційний менеджмент при травмах спинного мозку. Завдання терапії в гострій фазі, на стадії реабілітації від підгострої до хронічної. Основні ускладнення у разі травми спинного мозку. Клінічні настанови щодо ФТ при травмі спинного мозку. Базовий план реабілітації та виписки хворого з травмою спинного мозку. Оцінка психомоторного та фізичного розвитку</p>
<p>Пр10 "Шкала порушень Американської асоціації травми спинного мозку (ASIA)" (денна)</p> <p>Знайомство з Шкалою порушень Американської асоціації травми спинного мозку (ASIA). Передбачено навчальні активності: міні-лекція "Шкала порушень Американської асоціації травми спинного мозку (ASIA)", аналіз кейсів</p>
<p>Пр11 "Фізична терапія при травмах спинного мозку" (денна)</p> <p>Аналіз кейсів за шкалою ASIA при травмі спинного мозку проводиться у навчальній лабораторії. Передбачено обговорення, обмін думками, пояснення викладача</p>
<p>Пр12 "Фізична терапія при травмах спинного мозку" (денна)</p> <p>Практична робота «Діагностичні тести і шкали при травмі спинного мозку» проводиться у навчально-науковій лабораторії з фізичної реабілітації: Шкала Бартел, Шкала Ранчо, Nine-Hole Peg Test, Modified Ashworth scale, Тест на захоплення та відпускання, 10-метровий тест ходьби, 6-хвилинний тест ходьби, Тест «Встань та йди», 2-хвилинний тест ходьби, з використанням медичного та реабілітаційного обладнання на стандартизованому пацієнті.</p>

<p>Пр13 "Фізична терапія при травмах спинного мозку" (денна)</p> <p>Симуляційний сценарій «Функціональне тренування при травмі спинного мозку» проводиться у симуляційній лабораторії з використанням медичного та реабілітаційного обладнання на стандартизованому пацієнті</p>
<p>Пр14 "Фізична терапія при травмах спинного мозку" (денна)</p> <p>Симуляційний сценарій «Травма спинного мозку (гострий реабілітаційний період, рухова функція)» проводиться у симуляційній лабораторії з використанням медичного та реабілітаційного обладнання на стандартизованому пацієнті. Тестування</p>
<p>Тема 6. Фізична терапія при набутій травмі головного мозку</p>
<p>Лк4 "Фізична терапія при травмах нервової системи" (денна)</p> <p>Класифікація. Травматичне ушкодження головного мозку. Причини травматичного ушкодження головного мозку – падіння та дорожньо-транспортні пригоди (ДТП). Патологія закритої та відкритої травми. Клінічні прояви травми головного мозку. Діагностичні процедури при травмах головного мозку. Клінічний реабілітаційний менеджмент при травмах головного мозку. Завдання ранньої реабілітації. Основні ускладнення у разі травми головного мозку. Клінічні настанови щодо ФТ при травмі головного мозку. Базовий план реабілітації та виписки хворого з травмою головного мозку</p>
<p>Пр15 "Фізична терапія при набутій травмі головного мозку" (денна)</p> <p>Практична робота «Діагностичні тести і шкали при травмі головного мозку» проводиться у навчально-науковій лабораторії з фізичної реабілітації: шкала Берга, Ашворта, мануально-м'язове тестування, шкала Бартела та Ранчо з використанням медичного та реабілітаційного обладнання на стандартизованому пацієнті. Оцінка психомоторного та фізичного розвитку</p>
<p>Пр16 "Фізична терапія при набутій травмі головного мозку" (денна)</p> <p>Симуляційний сценарій «Функціональне тренування при травмі головного мозку» проводиться у симуляційній лабораторії з використанням медичного та реабілітаційного обладнання на стандартизованому пацієнті. Тестування</p>
<p>Тема 7. Фізична терапія при ураженні периферичних нервів.</p>
<p>Пр17 "Фізична терапія при ураженні периферичних нервів." (денна)</p> <p>Симуляційний сценарій «ФТ при ураженні периферичних нервів» проводиться у навчально-науковій лабораторії з використанням медичного та реабілітаційного обладнання на стандартизованому пацієнті</p>
<p>Пр18 "Фізична терапія при ураженні периферичних нервів." (денна)</p> <p>Симуляційний сценарій «ФТ при ураженні периферичних нервів» проводиться у симуляційній лабораторії з використанням медичного та реабілітаційного обладнання на стандартизованому пацієнті. Тестування</p>
<p>Тема 9. Перша домедична допомога при травмах і пораненнях</p>

<p>Пр19 "Особливості першої домедичної допомоги під час бойових дій. Склад військової аптечки IFAK." (денна)</p> <p>Практична робота «Рекомендований склад індивідуальної аптечки першої допомоги» виконується у симуляційній лабораторії з використанням армійської аптечки IFAK (Individual First Aid Kit)</p>
<p>Пр20 "Первинне обстеження постраждалого. Алгоритм MARCH" (денна)</p> <p>Практична робота «Огляд постраждалого за алгоритмом MARCH» виконується у симуляційному центрі з використанням манекенів тіла людини та тренувального обладнання медичного спрямування.</p>
<p>Пр21 "Перша домедична допомога при порушенні прохідності дихальних шляхів" (денна)</p> <p>Практична робота «Відновлення прохідності дихальних шляхів», виконується у симуляційному центрі з використанням манекенів тіла людини (імітатор дихальних шляхів людини) та тренувального обладнання медичного спрямування. Відпрацювання прийому Геймліха, потрійного прийому Сафара, встановлення орофарингеального та назофарингеального повітропроводів</p>
<p>Пр22 "Перша домедична допомога при кровотечі" (денна)</p> <p>Практична робота «Тимчасова зупинка зовнішньої крвоотечі» виконується у симуляційному центрі з використанням манекенів тіла людини та тренувального обладнання медичного спрямування (аптечка IFAK). Накладання турнікету САТ, використання Ізраїльського бандажу. Перенос та конверсія турнікету</p>
<p>Пр23 "Перша домедична допомога при термічних ушкодженнях" (денна)</p> <p>Практична робота "Перша домедична допомога при термічних ушкодженнях" виконується у симуляційному центрі з використанням манекенів тіла людини та тренувального обладнання медичного спрямування. Визначення глибини та площі опікової поверхні</p>
<p>Пр24 "Перша домедична допомога при травматичних ушкодженнях" (денна)</p> <p>Практична робота "Перша домедична допомога при травматичних ушкодженнях" виконується у симуляційному центрі з використанням манекенів тіла людини та тренувального обладнання медичного спрямування. Транспортна іммібілізація при переломах кінцівок (шина Крамера, пневматичні та вакуумні шини, шина SAM). Тестування</p>

9. Стратегія викладання та навчання

9.1 Методи викладання та навчання

Дисципліна передбачає навчання через:

МН1	Лекційне навчання
МН2	Електронне навчання
МН3	Командно-орієнтоване навчання (ТВЛ)
МН4	Кейс-орієнтоване навчання

МН5	Практикоорієнтоване навчання
МН6	Самостійне навчання
МН7	Проблемне навчання

Викладання дисципліни відбувається із застосуванням сучасних методів навчання (інтерактивні, симуляційні, TBL), які сприяють не тільки розвитку фахових здібностей, а й стимулюють до творчої і наукової діяльності.

Опанування дисципліни розвиває у студентів виявляти та вирішувати проблеми, навички комунікації, лідерства, здатність брати на себе відповідальність, вміння працювати в команді, управляти своїм часом, розуміння важливості дедлайнів, здатність до клінічного мислення, креативність

9.2 Види навчальної діяльності

НД1	Інтерактивні лекції
НД2	Електронне навчання у системах (Zoom та МІХ, навчальній онлайн платформі Фізіоплюс , АНСЗУта Прометеус)
НД3	Участь у симуляційному сценарії
НД4	Підготовка до практичних занять
НД5	Аналіз кейсів (у т.ч. на відео)
НД6	Рефлексія
НД7	Обговорення та обмін думками
НД8	Підготовка до підсумкового контролю

10. Методи та критерії оцінювання

10.1. Критерії оцінювання

Визначення	Чотирибальна національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання
Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5 (відмінно)	$170 \leq RD \leq 200$
Вище середнього рівня з кількома помилками	4 (добре)	$140 \leq RD < 169$
Непогано, але зі значною кількістю недоліків	3 (задовільно)	$120 \leq RD < 139$
Можливе повторне складання	2 (незадовільно)	$0 \leq RD < 119$

10.2 Методи поточного формативного оцінювання

	Характеристика	Дедлайн, тижні	Зворотний зв'язок

МФО1 Рефлексія (дебрифінг)	Рефлексія як інструмент фізичного терапевта, ерготерапевта потребує аналізу власного досвіду, досвіду інших та різних ситуацій. Це сприяє формуванню навичок спілкування і висловлювання власної думки. Навчає аналізу власного досвіду, досвіду інших та різних ситуацій. Під час симуляцій рефлексія допомагає проаналізувати власні дії і результат їх виконання	протягом семестру	надається під час обговорення або дебрифінгу на симуляціях
МФО2 Рефлексія	Це сприяє формуванню навичок аналізу і висловлювання власної думки. Під час симуляцій рефлексія допомагає проаналізувати власні дії і результат їх виконання	протягом семестру	під час обговорення
МФО3 Обговорення та обмін думками	Під час обговорення різних проблемних питань відбувається усвідомлення знань, розуміння методики проведення діагностичних тестів та втручань	протягом семестру	під час заняття
МФО5 Обговорення та обмін думками	Обговорення різних клінічних випадків сприяє формуванню клінічного мислення студентів і оцінюється як поточна оцінка за практичне заняття	протягом семестру	оцінка надається наприкінці заняття
МФО6 Обґрунтування власної думки	Оцінюється здатність до вербального та невербального спілкування, критичного та клінічного мислення. Є частиною поточної оцінки за практичне заняття	протягом семестру	наприкінці заняття
МФО7 Перевірка теоретичного матеріалу	Оцінюється рівень засвоєння, усвідомлення та застосування знань з теми. Відбувається під час аналізу кейсів, обговорення і обміну думками, застосуванню діагностичних тестів, шкал і втручань. Є частиною поточної оцінки на занятті	протягом семестру	наприкінці заняття
МФО8 Перевірка теоретичного матеріалу	Оцінюється рівень засвоєння, усвідомлення та застосування знань з обов'язкового онлайн курсу. Відбувається під час аналізу кейсів, обговорення і обміну думками, застосуванню діагностичних тестів, шкал і втручань. Є частиною поточної оцінки на занятті	протягом семестру	за наявності сертифікату
МФО9 Тестування	тестування йде як підсумкове оцінювання	наприкінці кожної теми	на платформі МІХ зазначається кількість правильних відповідей. Мінімальна кількість правильних відповідей має складати 60%

10.3 Методи підсумкового сумативного оцінювання

	Характеристика	Дедлайн, тижні	Зворотний зв'язок
МСО1 Підсумковий контроль: екзамен	Екзаменаційні білети містять 2 теоретичні запитання з різних тем та охоплюють усі розділи навчальної дисципліни: питання оцінюються по 20 балів кожне; третє питання демонстрація практичної навички – 40 балів. Іспит зараховується студенту, якщо він набрав не менше 48 балів з 80.	у період екзаменаційної сесії за розкладом	відразу після завершення відповіді
МСО2 Тестування за темами	Наприкінці кожної теми відбувається тестування для перевірки рівня засвоєння і застосування знань і вмінь Максимальна оцінка за усі тестування 20 балів, мінімальна - 12, наприкінці підраховується середнє арифметичне і додається до оцінки за практичні заняття	Наприкінці кожної теми	Студенти бачать свої результати відразу на платформі MIX
МСО3 Оцінювання студентів на практичних заняттях	При засвоєнні матеріалів дисципліни студенту за кожне практичне заняття присвоюється максимум 5 балів (оцінка виставляється в традиційній 4 бальній системі оцінювання). Бали розподіляються і підраховуються відповідно регламенту. Мінімальна кількість балів - 60	протягом семестру	знайомлення студентів із сумарною оцінкою відбувається через електронну пошту особистого кабінету

Контрольні заходи:

	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Можливість перескладання з метою підвищення оцінки
1 семестр	200 балів		
МСО1. Підсумковий контроль: екзамен	80		
теоретичні завдання і практична навичка	80	48	Так
МСО2. Тестування за темами	20		
на платформі Mix.sumdu.ua	20	12	Так
МСО3. Оцінювання студентів на практичних заняттях	100		
усі види навчальної діяльності, що передбачено на занятті	100	60	Так

При засвоєнні матеріалів дисципліни студенту за кожне практичне заняття присвоюється максимум 5 балів (оцінка виставляється в традиційній 4 бальній системі оцінювання). Бали розподіляються наступним чином: 2 бали за наявність сертифікату щодо проходження

онлайн курсу з "Програма реабілітації в умовах катастроф і конфліктів" на освітній платформі Фізіоплюс, що відповідає темі заняття; 1 бал - за результатами експрес-опитування / тестування на платформі MIX при завершенні теми; 2 бали - за виконання навчальних активностей на парі . Наприкінці семестру обраховується середнє арифметичне успішності студента. Максимальна кількість балів, яку студент може отримати на практичних заняттях протягом семестру – 100. Кількість балів студента вираховується за формулою 100 помножити на середнє арифметичне та поділити на 5. Складання тестів за кожною темою оцінюється максимально у 20 балів, потім обраховується середнє арифметичне. Максимальна кількість балів за поточну навчальну діяльність студента - 120. Студент допускається до іспиту за умови виконання вимог навчальної програми та у разі, якщо за поточну навчальну діяльність він набрав не менше 72 балів. Іспит проводиться відповідно до розкладу наприкінці семестру. Екзаменаційні білети містять 2 теоретичні запитання з різних тем та охоплюють усі розділи навчальної дисципліни: питання оцінюються по 20 балів кожне; третє питання демонстрація практичної навички – 40 балів. Іспит зараховується студенту, якщо він набрав не менше 48 балів з 80. Заохочувальні бали додаються до оцінки з дисципліни за виконання індивідуального дослідницького проекту (захист студентської наукової роботи 12 балів, виступ на конференції 5 балів, стендова доповідь на конференції 4 бали, тези доповідей 3 бали) та завершення онлайн додатково рекомендованих програм на освітній платформі Фізіоплюс з підтвердженням сертифікатом (неформальна освіта, максимум 5 балів). Загальний бал з дисципліни не може перевищувати 200 балів.

11. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

11.1 Засоби навчання

ЗН1	Інформаційно-комунікаційні системи
ЗН2	Бібліотечні фонди
ЗН3	Комп'ютери, комп'ютерні системи та мережи
ЗН4	Мультимедіа, відео- і звуковідтворювальна, проєкційна апаратура (відеокамери, проєктори, екрани тощо)
ЗН5	Тренажери (динамічні тренажери балансу, тренажери для кисті Xtrainer Theraband)
ЗН6	Навчально-наукова лабораторія з фізичної реабілітації кафедри ФТЕСМ
ЗН7	Симуляційний центр ННМІ
ЗН8	Аптечка війська ЗСУ індивідуальна, армійська аптечка IFAK (Individual First Aid Kit)
ЗН9	Медичне обладнання (манекени тіла людини та тренувальне обладнання медичного спрямування; апарати для вимірювання тиску; гоніометри різних форм та розмірів; вимірювальні сантиметрові стрічки 10-метрова вимірювальна стрічка)

ЗН10	Реабілітаційне обладнання (Терапевтичні кушетки 120x200 см - 2 од; сходи різної висоти (5 см, 10 см, 15 см); паралельні регульовані бруси; мобільне дзеркало; милиці, палиці, ходунки; еластичні джгути з опором різного ступеню; платформи та диски для тренування балансу, фітболи, тощо; мати, подушки, валики, напіввалики; гантелі; шведська стінка)
ЗН11	Реабілітаційний інвентар (степ платформи різного розміру, гімнастичні м'ячі різного діаметру, валики/напіввалики, м'ячі/напівмячі/еггболи, мати та коврики для балансування)

11.2 Інформаційне та навчально-методичне забезпечення

Основна література	
1	Практичні навички фізичного терапевта: дидактичні матеріали / Т. Бакалюк, С. Барабаш, В. Бондарчук, О.Єжова та ін. – Київ, 2022. – 164 с.
2	Легка черепно-мозкова травма. Реабілітаційний інструментарій. – К.: Наш формат, 2020. – 704
3	Рання реабілітація в умовах конфліктів і катастроф. Ред.: Charmi Lathia, Peter Skelton і Zoe Clift. 2020
4	Improving Functional Outcomes in Physical Rehabilitation, Second Edition, Susan B. O'Sullivan, , Thomas J. Schmitz. 2019
Допоміжна література	
1	Єжова О., К. Тимрук-Скоропад, Л. Ціж, О. Ситник. Терапевтичні вправи: навчальний посібник. Житомир, ПП «Євро-Волинь», 2021. – 152 с.
2	ASIA and ISCoS International Standards Committee. The 2019 revision of the International Standards for Neurological Classification of Spinal Cord Injury (ISNCSCI)-What's new? Spinal Cord. 2019 Oct;57(10):815-817
3	Матеріали онлайн вебінарів міжнародного проекту Еразмус + РЕНАВ: «Рання реабілітація постраждалих з бойовою травмою черепа та головного мозку», «Рання реабілітація постраждалих від бойової травми периферичної нервової системи», «Механотерапія при бойових пораненнях спинного мозку», «Основні принципи фізичної терапії пацієнтів з ушкодженнями внаслідок бойових дій» та «Фізична терапія при травмах верхніх та нижніх кінцівок внаслідок бойових дій», що розміщені на гугл-диску
4	Kinesiology of the Musculoskeletal System: Foundations for Physical Rehabilitation by Donald A. Neumann Mosby; 3 rd re . ed.
5	Neurologic Rehabilitation: Neuroscience and Neuroplasticity in Physical Therapy Practice. Deborah S. Nichols-Larsen, Deborah A. Kegelmeyer, John A. Buford, Anne D. Kloos, Jill C. Heathcock, D. Michele Basso, 2015
6	Sytnyk Olha, Yezhova Olha, Dereka Tetiana, Voytenko Valentyna. Use of Thera-trainer tigo in the long-term rehabilitation period in the gunshot injury to the spinal cord (clinical case) .Zdravotn?cke listy. 2023; Vol 11, No. 2, 60-67.
7	PNF in Practice: An Illustrated Guide 4 th Edition by Susan Adler, Dominiek Beckers, Math Buck

8	Людяність та емпатія в охороні здоров'я. Посібник для викладачів. – Київ : Майстер книг : 2022. – 366 с.
9	Кровотеча. Крововтрата. Екстрена медична допомога / Ю. В. Шкатула, Г. Ф. Ткач, В. Ю. Гарбузова, Ю. О. Бадіон; за загальною редакцією Ю. В. Шкатули. – Суми: Сумський державний університет, 2020. – 155 с.
10	Методичні вказівки до практичного заняття “Збройно-вибухові поранення” з дисципліни “Підготовка офіцерів запасу галузі знань “Охорона здоров'я” (згідно з умовами Болонського процесу) / укладачі: Ю.В. Шкатула, М.М. Ляпа, І.В. Шаповал, Ю.О. Бадіон, С.М. Касян. – Суми: Сумський державний університет, 2023. – 19 с.
Інформаційні ресурси в Інтернеті	
1	Physioplus: online courses Програма реабілітації в умовах катастроф і конфліктів. https://members.physio-pedia.com/uk/rehabilitation-of-peripheral-nerve-injuries-in-disasters-and-conflicts-course-uk/
2	Офіційний сайт Всеукраїнського об'єднання фізичних терапевтів: http://upta.com.ua/
3	Physiotherapy Evidence Database – безкоштовна база даних рандомізованих досліджень, систематичних оглядів і керівництв з клінічної практики в області фізіотерапії https://www.pedro.org.au/
4	Cochrane Library – Кокранівська бібліотека: http://www.cochranelibrary.com/
5	DiTA (Diagnostic Test Accuracy database) https://dita.org.au/
6	Перша домедична допомога в умовах війни. Онлайн курс https://apps.prometheus.org.ua/learning/course/course-v1:Prometheus+FAW+2022_T2/home
7	Базові засади застосування Міжнародної класифікації функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ). Онлайн курс Академії НСЗУ https://academy.nszu.gov.ua/enrol/index.php?id=184